

1984, 17. srpna1 – Sdělení VONS č. 385 „Domovní prohlídky a výslechy k srpnovému výročí“ o domovních prohlídkách v bytech známých disidentů a jejich výsleších u příležitosti blížícího se šestnáctého výročí okupace Československa.

Dne 16. srpna 1984 od časných ranních hodin prováděla pražská StB posílená pracovníky StB z dalších krajů domovní prohlídky a výslechy, které byly zaměřeny proti Chartě 77 a dalším nezávislým aktivitám. Postiženi jsou především všichni tři mluvčí Charty 77 Jana Sternová, Jiří Ruml a Václav Benda a její další signatáři. Podle dosud neúplných zpráv byly vykonávány mnohahodinové domovní prohlídky v bytech, chatách a na pracovištích u Václava Bendy, Jiřího, Jana a Jakuba Rumlových, u Petrušky Šustrové a Václava Havla. Prohlídky byly prováděny bez souhlasu prokurátora; ani dodatečně doručené usnesení takový souhlas neobsahuje. Kromě jmenovaných osob byly ve dnech 16. a 17. srpna vyslechnuti Anna Šabatová ml., Věra Vránová, Anna Marvanová, Jiřina Hrábková, Lumír Šrámek, David Němec, František Pánek, Olga Havlová, Jitka Vodňanská a další osoby. Nejméně v jednom případě došlo k ponižující osobní prohlídce. V bytě rodiny Rumlových vykopli příslušníci StB dveře. Prohlídky i výslechy byly formálně zdůvodněny trestním stíháním pro přípravu trestného činu pobuřování podle § 100, odst. 1, písm. a, c tr. zákona. Stíhání bylo zahájeno orgány StB dne 16. srpna 1984 ve věci a v těchto hodinách není známo, zda bylo vzneseno obvinění proti konkrétní osobě. Z usnesení mjr. Jiřího Lišky o domovních prohlídkách vyplývá, že StB spatřuje tuto přípravu k trestnému činu pobuřování v přechovávání písemností zaměřených proti zřízení republiky a jejím spojeneckým svazkům, zvláště k SSSR. V této souvislosti je pozoruhodné, že při domovních prohlídkách byl zabaven i návrh prohlášení Charty 77 k 16. výročí sovětské vojenské intervence do Československa. U Petrušky Šustrové bylo odňato odposlouchávací zařízení, které několik dní předtím paní

Šustrová objevila ve svém bývalém bytě při stavebních úpravách při stěhování, zároveň zabavila StB trestní oznámení P. Šustrové prokurátorovi a její dopis adresovaný britské ministerské předsedkyni, v němž ji upozorňuje, že odposlouchávací zařízení bylo vyrobeno ve Velké Británii. Při domovních prohlídkách byly odňaty stovky knih, včetně beletrie, zvláště vydané v zahraničí v češtině a tzv. samizdatová literatura, dále pak psací stroje, magnetofonové pásky, soukromá korespondence, fotografie atd. Obzvláště alarmující však je, že do této chvíle se z policejního zadržení nevrátili dva mluvčí Charty 77, a to Václav Benda a Jiří Ruml a dále Jan Ruml, všichni tři členové VONS. Dosud známé okolnosti naznačují, že celá akce státní bezpečnosti by mohla být dalším energickým útokem proti čs. hnutí za lidská práva a dalším nezávislým občanským iniciativám.

Informace o Chartě 77, r. 7, 1984, č. 7–8, s. 23–24.

POZNÁMKY

¹ V dokumentu bylo uvedeno, že k vydání sdělení došlo ve 22 hodin.